

[Indenrigsministeren.]

af Forslag i Forbindelse hermed vil kunne ske uafhængigt af de Forslag, jeg nu skal fremsætte, saa der er ingen Grund til at opsætte en Lovgivning som den, jeg nu foreslaar.

Forslag til Lov om Kreditforeninger, som jeg først skal fremsætte, er delt i 5 Afsnit. Første Afsnit omhandler Organisationen af Foreningerne, andet Afsnit Laanegrænser og Vurderinger, det tredje Medlemsforholdets Indhold, det fjerde Regnskabsaflæggelse, Anbringelse af Midler m. v., medens det femte indeholder visse særlige Bestemmelser.

Første Afsnit begynder med i § 1 at fastsætte Udlaansomraaderne for Kreditforeningerne. Jeg kan med Hensyn hertil henvise til Bemærkningerne og til Betænkningens Side 36, hvor hele Spørgsmaalet om den eventuelle Virkning af indbyrdes Konkurrence Foreningerne imellem behandles. Med Hensyn til Ændringer i den gældende Ordning foreslaas det, at Vest- og sønderjyds Kreditforening i Forhold til Jyds Landkreditforening faar Eneret paa at yde Laan i Landejendomme i Ringkøbing og Ribe Amter, saaledes at Jysk Landkreditforening ikke fortsat skal yde Laan her. Paa den anden Side faar Jyds Landkreditforening Eneret paa at yde Laan i de tidligere 8 slesvigske Sogne i Kolding Herred, hvor hidtil ogsaa Vest- og sønderjyds Kreditforening har kunnet yde Laan. Dog skal de paagældende Foreninger fortsat kunne yde Laan i Ejendomme inden for de respektive Omraader, som de tidligere har belaaet. Dernæst foretages der en Udskiftning af Udlaansretten mellem Jyds Husmandskreditforening og den saakaldte Herning-Kreditforening. Hidtil har jordløse Ejendomme paa Landet i Jylland kunnet belaaes af begge disse Foreninger, naar de var vurderet til højest 16 000 Kr. Det bestemmes nu, at Jyds Husmandskreditforening fremtidig skal have overladt jordløse Ejendomme med Ejendomsskyld paa 8 000 Kr. eller derunder, og at Herning-Foreningen skal have overladt saadanne Ejendomme med Ejendomsskyld 12 000 Kr. og derover, medens begge de to Foreninger skal kunne give Laan i saadanne Ejendomme, for saa vidt de er vurderet til Ejendomsskyld mellem 8 000 og 12 000 Kr. For Købstæderne Struer, Brønderslev og Herning gælder det, at Ejendomme her hidtil har kunnet belaaes saavel i Herning-Foreningen som i Husmandskreditforeningen og i Ny jydsk Kjøbstad-Kreditforening. Det foreslaas nu i § 2, 3die Stykke,

i Løbet af 15 Aar at afvikle de to Landkreditforeningers Laanevirksomhed i disse Købstæder, ligesom det bestemmes, at ved fremtidige Indlemmelser i Købstæder afvikles disse Kreditforeningers Adgang til at yde Laan i de indlemmede Arealer i Løbet af 15 Aar efter Indlemmelsen.

I Kommissionen har været drøftet det vidtrækkende Spørgsmaal om Muligheden for en Sammenslutning af danske Kreditforeninger eller en større Centralisering af Obligationsudstedelsen. Spørgsmaalet har jo sin store Betydning med Henblik paa, om ikke en fælles Obligation, der afløste store, spredte, uensartede Obligationsmasser, vilde give gunstigere Laanevilkaar. Dette Spørgsmaal har som bekendt tidligere været behandlet her paa Rigsdagen, idet saavel Estrups Forslag i 1886 om en almindelig Hypotekbank for Danmark som privat indbragte Forslag i 1888 og 1893 om samme Emne bygger paa denne Tanke; det samme gælder et privat Forslag, der indbragtes her i Tinget i 1898 om Oprettelse af en Centralkreditforening. Disse Forslag, der tidligere har foreligget her, tog dog særlig Sigte paa Tilvejebringelsen af et ensartet Papir med Henblik paa det udenlandske Laanemarked, altsaa for saa vidt den samme Baggrund, der forelaa som Grundlag for Oprettelsen senere af Kongeriget Danmarks Hypotekbank. Jeg for mit Vedkommende tror, at hvis vi i Dag stod over for en Organisering fra Bunden af vort Realkreditvæsen, da vilde Centraliserings-systemet blive fulgt, ligesom det er fulgt i visse andre Lande, men med det gennem tre Slægtled opbyggede System, vi har, vilde et Forsøg paa at lade dette System afløse af en centraliseret Ordning sikkert mislykkes. Lokale Interesser, personlige Interesser, virkelige og indbildte Interessesætninger mellem Foreningerne skulde nok i Forening bygge fornødent Værn imod en saadan Nyordning. Bestræbelser i Retning af en Standardisering af Obligationsmassen maatte i hvert Tilfælde tage sit Udgangspunkt i den bestaaende administrative Deling paa Kreditforeningsomraadet. I Forslaget her er der paa et Punkt nedlagt en Spire til noget saadant, idet det i § 3 bestemmes, at Samarbejde mellem Kreditforeninger med det Formaal at udstede fælles Obligationer kan finde Sted i Henhold til en efter Indstilling fra Repræsentantskab og Direktion truffen Beslutning paa Generalforsamlingerne i de paagældende Foreninger og med Indenrigsministeriets Godkendelse, hvorhos der med Indenrigsministeriets Godkendelse kan fast-